

OBWOD (2) *sb m*

Pierwsze o jasne; -w(o)d, -wod-.

[*sg N obwod.*] ◊ *G obwodu* (1). ◊ [*A obwod.*] ◊ *pl G obwodów* (1). ◊ [*I obwody.*]

Sł stp hasło wątpliwe w innym znaczeniu, Cn notuje, Linde XVI – XIX w.

1. *Okrążenie, otoczenie; przen: ucisk, przeciwności* (1) :

Szereg: »pomsta i obwod« (1): *N*iechćiey bączyc ná pánftwá nieflufzne/ á niemow/ mam doftátteczny żywot: ábowiem nic niebędziec to pożyteczno czáfu pomfity y obwodu [*nihil enim proderit in tempore vindictae et obductionis*]. *Leop Eccli* 5/1.

2. *Stwierdzenie, poświadczenie* (1) : [Ci już nie tylko [nie] przepuszczą drzewu godnemu barciam, ale i pszczoły porębiają, jakoż tego jest obwód w księgach Tomizieńskich. *LustrMaz* II 88.]

a. *praw. Stwierdzenie przez urzędnika sądowego dokonania przestępstwa lub szkody na podstawie oględzin; testium publicorum* *Cn* (1) :

[*Zwrot: »czynić obwod«*: Jedno iż te lasy barzo spustoszo i wyrąbano, czego pan żupnik krakowski notę przed rewizory pokazał z ksiąg zamku krakowskiego, gdzie natenczas, gdy to starostwo przymował, czynił obwód i oświadczenie woźnem i ślachtą tego wyrąbania i spustoszenia lasów. *LustrKra*k I 66.]

Wyrażenie: »protestacja obwodu« (1): *Woźnowie* [...] wedle zwyczáiu dawnégo máią fie záchowác/ á nie [...] brác więcéy ieno od wnieśienia pozwu/ od mile grofz/ od pułmile pułgrofzá. A od proteftáciiey obwodów wżelákich/ tákże od przyśięgi y od świádów/ [...] tákże po grofzu/ á nie więcéy ma brác *SarnStat* 1162.

[*Szereg: »obwod i oświadczenie«*: *LustrKra*k I 66. *Cf Zwrot.*]

3. [*To, co otacza*:

Wyrażenie: »obwod murów«: Iáko miáftho otworzyfte/ bez obwodu murów [*sicut urbs patens et absque murorum ambitus*]: thák mąż który gdy mowy niemoże wściągnąc duchá swoiego. *Leop Prov* 25/28 (*Linde*).]

4. [*Długi, rozbudowany wywód okres w sensie retorycznym; krążenie wokół tematu*: *Myśl* iednák wálzá/ áby wielkimi á nie porzadnémi obwody tám y lám rozerwána nie byłá/ rzecz śwá témi opifę opłótkámi *MalaspJan* A3v (*Linde*).]

Synonim: 4. *obchod*.

Cf **OBOD, OBWODZENIE**